

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Іноземні мови»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Екологія»
доц. Вікторія СКИБА
25 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов
доц. Світлана СИМОНЕНКО
25 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 101 «Екологія»,
за ОПП Екологія
(на основі повної загальної середньої освіти
і ОПр «Фаховий молодший бакалавр»)

факультет агротехнологій та екології

2025 – 2026 н.р.

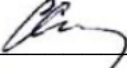
Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 101 «Екологія», за ОПП Екологія (на основі повної загальної середньої освіти і ОНР «Фаховий молодший бакалавр») факультету агротехнологій та екології. Запоріжжя, ТДАТУ. 2025. 14 с.

Розробник: Лемещенко-Лагода В.В., доктор філософії, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Іноземні мови»

Протокол №1 від 25 серпня 2025 року

Завідувач кафедри іноземних мов

доц. Світлана СИМОНЕНКО

25 серпня 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна</u> форма навчання (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 10 «Природничі науки» (шифр і назва)	<u>Обов’язкова</u>	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 101 «Екологія» (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3 (2С ФМБ)	6-й (4-й)
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 6 год.	<u>Ступінь вищої освіти</u> «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	—
		Лабораторні заняття	—
		Практичні заняття	40 год.
		Семінарські заняття	—
		Самостійна робота	80 год.
		Форма контролю: <u>Екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням» (англійська)

Загальний курс

Мета курсу – розвиток у студентів англомовної комунікативної компетенції у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички, «компетенція існування», вміння учитися, мовна і комунікативна свідомість, загальні фонетичні здібності, евристичні вміння) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – розвиток навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої професійної діяльності та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної англомовної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах загальної та професійної тематики; переклад рідною мовою англомовних текстів професійного характеру.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними *компетентностями*:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність до професійного спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК03. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

РН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

РН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

РН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

РН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію, навички побудови відносин у команді.
- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.
- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.
- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Екологія»: Курс «Іноземна мова за фаховим спрямуванням» входить до циклу дисциплін, які формують загальні компетентності, та стає основою для формування іншомовної комунікативної компетенції та подальшого вивчення циклу фахових дисциплін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «*Environment / Навколишнє середовище*»

Тема 1. Protecting our Planet from Pollution / Захист планети від забруднення [1, с. 56-67; 190-208]

Практичне заняття 1. Pollution / Забруднення

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 56-59]

Вживання Present Perfect Tense. [1, с. 190-196]

Практичне заняття 2. Types of Pollution/ Типи забруднень

Переклад тексту професійної тематики. Виконання вправ на розуміння прочитаного [1, с. 60-61]

Вживання Past Perfect Tense. [1, с. 197-203]

Практичне заняття 3. Technogenic disasters / Техногенні катастрофи

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 62-64]

Практичне заняття 4. Work reports / Робочі звіти

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Написання робочого звіту [1, с. 64-67]

Вживання Imperative [1, с. 204-208].

Практичне заняття 5. Land pollution / Забруднення ґрунтів

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ на відповідність; відповідей на запитання; підготовки усної доповіді на запропоновану тему.

Тема 2. Waste Management and Recycling/ Управління відходами та переробка [1, с. 68-80; 209-227]

Практичне заняття 6. Waste Management / Управління відходами

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. [1, с. 68-73]

Обговорення прочитаного. Складання міні-довідей.

Вживання модальних дієслів can, could [1, с. 209-218].

Практичне заняття 7. Types of Secondary Processing/ Види вторинної переробки

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. [1, с. 73-74]

Вживання модальних дієслів may, must [1, с. 209-218]

Практичне заняття 8. Illegal Landfills / Несанкціоновані звалища

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 75-77]
Вірогідне майбутнє з will, may, might, could [1, с. 209-218].

Практичне заняття 9. Inquiry Letter / Лист-запит

Особливості управління ресурсами. Структура листа-запиту. Написання листа-запиту. [1, с. 77-80]

Вживання модальних дієслів have to, need, should [1, с. 209-218].

Практичне заняття 10. Management Practices / Практики управління

Обговорення успішних практик зеленого менеджменту.

Вживання герундія та інфінітива [1, с. 219-227].

Практичне заняття 11. The Future of Green Technologies / Майбутнє зелених технологій

Складання усної доповіді за темою заняття.

Практичне заняття 12. Presentations / Презентації

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння.

ПМК 1

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 1).

Змістовий модуль 2. «Sustainable development / Сталий розвиток»

Тема 3. Circular economy and sustainable development / Циркулярна економіка та сталий розвиток [1, с. 81-91; 228-235]

Практичне заняття 13. Circular Economy / Циркулярна економіка

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 81-85]

Практичне заняття 14. Sustainable Development / Сталий розвиток

Вживання активних лексичних одиниць за темою. Пошукове читання з метою вилучення інформації. Виконання завдань на відповідність лексичних одиниць [1, с. 85-86].

Вживання Passive Voice [1, с. 228-235].

Практичне заняття 15. R-strategies / R-стратегії

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Написання листа-пропозиції [1, с. 87-91]

Практичне заняття 16. Environmental problems / Екологічні проблеми

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ на відповідність; відповідей на запитання; підготовки усної доповіді на запропоновану тему.

Тема 4. Environmental Policy / Екологічні політики [1, с. 92-103; 236-251]

Практичне заняття 17. The Montreal Protocol/ Монреальський протокол

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу [1, с. 92-96]

Вживання Reported Speech [1, с. 236-242].

Практичне заняття 18. Convention on Biological Diversity / Конвенція про біологічне різноманіття

Вживання активних лексичних одиниць за темою. Пошукове читання з метою вилучення інформації. Виконання завдань на відповідність лексичних одиниць [1, с. 97-100].

Вживання Conditionals [1, с. 243-251].

Практичне заняття 19. The European Green Deal / Європейський зелений курс

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Написання офіційного листа. [1, с. 101-103]

Практичне заняття 20. Presentations / Презентації

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння.

ПМК 2

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 2).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			л к	ла б.	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. «Environment / Навколишнє середовище»							
1	Практичне заняття 1	Pollution / Забруднення [1, с. 56-59, 190-196]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 1	Підготовка до практичного заняття 1	–	–	–	3	0,2
	Практичне заняття 2	Types of Pollution/ Типи забруднень [1, с. 60-61, 197-203]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 2	Підготовка до практичного заняття 2	–	–	–	3	0,2
2	Практичне заняття 3	Technogenic disasters /Техногенні катастрофи [1, с. 62-64]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 3	Підготовка до практичного заняття 3	–	–	–	3	0,1
	Практичне заняття 4	Work reports / Робочі звіти [1, с. 64-67, 204-208]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 4	Підготовка до практичного заняття 4	–	–	–	3	0,2
3	Практичне заняття 5	Land pollution / Забруднення ґрунтів	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 5	Підготовка до практичного заняття 5	–	–	–	3	0,2
	Практичне заняття 6	Waste Management / Управління відходами [1, с. 68-73, 209-218]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 6	Підготовка до практичного заняття 6	–	–	–	3	0,2
4	Практичне заняття 7	Types of Secondary Processing/ Види вторинної переробки [1, с. 73-74, 209-218]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 7	Підготовка до практичного заняття 7	–	–	–	3	4
	Практичне заняття 8	Illegal Landfills / Несанкціоновані звалища [1, с. 75-77, 209-218]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 8	Підготовка до практичного заняття 8	–	–	–	3	0,2
5	Практичне заняття 9	Inquiry Letter / Лист-запит [1, с. 77-80, 209-218]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 9	Підготовка до практичного заняття 9	–	–	–	3	0,2

	Практичне заняття 10	Management Practices / Практики управління [1, с. 219-227]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 10	Підготовка до практичного заняття 10	–	–	–	3	0,2
6	Практичне заняття 11	The Future of Green Technologies / Майбутнє зелених технологій	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 11	Підготовка до практичного заняття 11	–	–	–	3	0,2
	Практичне заняття 12	Presentations / Презентації	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 12	Підготовка до практичного заняття 12	–	–	–	3	0,2
7, 8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	–	–	–	4	–
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовний модуль 1	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 1 – 64 год.			–	–	24	40	35
Змістовний модуль 2. «Sustainable development / Сталий розвиток»							
9	Практичне заняття 13	Circular Economy / Циркулярна економіка [1, с. 81-85]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 13	Підготовка до практичного заняття 13	–	–	–	4	0,3
	Практичне заняття 14	Sustainable Development / Сталий розвиток [1, с. 85-86, 228-235]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 14	Підготовка до практичного заняття 14	–	–	–	4	0,3
10	Практичне заняття 15	R-strategies / R-стратегії [1, с. 87-91]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 15	Підготовка до практичного заняття 15	–	–	–	4	0,3
	Практичне заняття 16	Environmental problems / Екологічні проблеми	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 16	Підготовка до практичного заняття 16	–	–	–	4	0,3
11	Практичне заняття 17	The Montreal Protocol/ Монреальський протокол [1, с. 92-96, 236-242]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 17	Підготовка до практичного заняття 17	–	–	–	4	0,3
	Практичне заняття 18	Convention on Biological Diversity / Конвенція про біологічне різноманіття [1, с. 97-100, 243-251]	–	–	2	–	2
	Самостійна робота 18	Підготовка до практичного заняття 18	–	–	–	4	4
	Практичне заняття 19	The European Green Deal / Європейський зелений курс	–	–	2	–	2

12		[1, с. 101-103]					
	Самостійна робота 19	Підготовка до практичного заняття 19	–	–	–	4	0,5
	Практичне заняття 20	Presentations / Презентації	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 20	Підготовка до практичного заняття 20	–	–	–	4	4
13,14	Навчальна практика						
15,16	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	–	–	–	8	–
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовний модуль 2	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 2 – 56 год.			–	–	16	40	35
Всього за змістові модулі			–	–	40	80	70
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							30

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Граматичний матеріал:

Вживання Present Perfect Tense.

Вживання Past Perfect Tense.

Вживання наказового способу дієслова.

Вживання модальних дієслів.

Вірогідне майбутнє з will, may, might, could.

Вживання Gerund та Infinitive.

Лексичний матеріал:

Protecting our Planet from Pollution / Захист планети від забруднення

Land pollution / Забруднення ґрунтів

Waste Management and Recycling/ Управління відходами та переробка

Продуктивні навички:

Лист-запит

Складання інструкцій

Складання усної доповіді

Науково-технічний переклад частин тексту.

Презентація власних досліджень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Граматичний матеріал:

Вживання Passive voice.

Вживання Reported Speech

Вживання Conditionals

Лексичний матеріал:

Circular economy and sustainable development / Циркулярна економіка та сталий розвиток

Environmental problems / Екологічні проблеми

Environmental Policy / Екологічні політики

Продуктивні навички:

Написання листа-пропозиції

Написання офіційного листа

Складання усної доповіді за темою заняття

Науково-технічний переклад частин тексту.

Презентація власних досліджень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

Protecting our Planet from Pollution / Захист планети від забруднення

Land pollution / Забруднення ґрунтів

Waste Management and Recycling/ Управління відходами та переробка

Circular economy and sustainable development / Циркулярна економіка та сталий розвиток

Environmental problems / Екологічні проблеми

Environmental Policy / Екологічні політики

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення практичних занять з навчальної дисципліни ІМФС: інтерактивні методи з використанням ІКТ, проєктне навчання, робота в парах та групах, метод ситуативного навчання, критичного аналізу та вивчаючого читання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Lemeshchenko-Lagoda V. English for Ecology: study guide / V. Lemeshchenko-Lagoda, I. Kryvonos, V. Skyba; TSATU. - Запоріжжя; ТДАТУ, 2025. - 279 с.
2. Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В., Ковальова Т.П. English for Ecology Students: Посібник-практикум. / Т.Ю. Білошицька, Т.В. Литньова, Т.П. Ковальова. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 57 с.

Допоміжна

3. Лемещенко-Лагода В.В., Кривонос І.А. English for Geodesists and Land Surveyors: Grammar, Vocabulary and Writing. Навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 190 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчання. *Інтернет-сайт кафедри іноземних мов ТДАТУ*: веб-сайт. URL: www.tsatu.edu.ua/im (дата звернення 12.08.2024)
2. Освітній портал ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1758> (дата звернення 12.08.2025)
3. Наукова бібліотека ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/> (дата звернення 12.08.2024)
4. Електронні ресурси Інтернет.